

Arbetsmarknadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till arbetsmarknadsnämnden

Datum:
2023-11-15

Diarienummer:
AMN-2023-00279

Handläggare:
Eva Hellstrand

Svar på initiativärende från Ehsan Nasari (C) m fl om utredning för att hjälpa fler unga vuxna i kriminell miljö

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden beslutar

1. **att** inom ramen för verksamhetsplanprocessen arbeta för att stärka stödet för ungdomar/unga vuxna i kriminell miljö samt
2. **att** i övrigt svara på initiativärendet om utredning för att hjälpa fler unga vuxna i kriminell miljö med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Vid arbetsmarknadsnämndens sammanträde den 31 augusti 2023 anmälde Ehsan Nasari (C), Mårten Blix (M), Tobias E Hägglund (M) samt Eva Moberg (KD) ett initiativärende om utredning för att hjälpa fler unga vuxna i kriminell miljö.

Bakgrunden till initiativet beskrivs vara ett växande samhällsproblem med de ungdomar och unga vuxna som deltar i mer eller mindre organiserad kriminalitet. I syfte att hjälpa ännu fler individer i denna målgrupp föreslås insatserna vid förvaltningens utbildnings- och jobbcenter växlas upp och även omfatta flera utsatta stadsdelar i Uppsala.

Initiativtagarna yrkar att arbetsmarknadsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda och återkomma med förslag på hur arbetet med att kunna nå och hjälpa fler individer i den utsatta målgruppen kan stärkas i enlighet med intentionerna i initiativet.

Beredning

Ärendet har beretts av arbetsmarknadsförvaltningen.

Att svara på initiativärendet har inga konsekvenser sett ur ett barn-, jämställdhets- eller näringslivsperspektiv.

Föredragning

Vid arbetsmarknadsnämndens sammanträde den 31 augusti 2023 anmälde Ehsan Nasari (C), Märten Blix (M), Tobias E Häggglund (M) samt Eva Moberg (KD) ett initiativärende om en utredning för att hjälpa fler unga vuxna i kriminell miljö.

I ärendet beskrivs att många kommuner i Sverige brottas med att försöka hitta vägar för att skapa trygghet, bryta destruktiva mönster och arbeta förebyggande för att motverka att ungdomar och unga vuxna deltar i kriminella miljöer. I ärendet sägs vidare att Arbetsmarknadsförvaltningen genom Utbildning- och jobbcenter (UJC) i Gottsunda har arbetat med att stötta individer i Gottsunda som vill lämna kriminella nätverk för utbildning eller jobb. I syfte att hjälpa ännu fler individer i denna målgrupp bör UJC:s insatser växlas upp och även omfatta flera utsatta stadsdelar i Uppsala.

Förvaltningen genomförde under uppbyggnaden av utbildnings- och jobbcenter i Gottsunda ett försök att agera uppsökande gentemot den målgrupp som omnämns i initiativärendet. Slutsatser som drogs av arbetsstättet gav lärdomar och en insikt om vikten av att arbeta bredare och mindre personberoende i en mer systematisk samverkan med flera aktörer i området.

Verksamhet som pågår

I arbetsmarknadsnämndens verksamhet görs nu flera insatser i syfte att arbeta förebyggande, till stor del inom ramen för områdesarbetet. Här ska nämnas några exempel.

Arbetsmarknadsförvaltningen har sedan många år samverkat med utbildningsförvaltningen i att erbjuda sfi på öppna förskolan i Gottsunda. Det är ett framgångsrikt koncept där mammor kan läsa sfi på plats i öppna förskolans lokaler. Det här samarbetet har utvecklats och nu har förvaltningen även utbildnings- och jobbcoach på plats delar av veckan i såväl Gottsunda som vid öppna förskolan på Liljefors torg. Insatserna kan också ses i förhållande till den nya lag där alla kommuner från den 1 juli 2023 måste verka för att fler barn ska gå i förskolan.

Allaktivitetshuset är en ny företeelse i Uppsala och en verksamhet som växer fram. Specifikt för en yngre målgrupp finns satsningen på Gottsunda allaktivitetshus UJC Junior som precis har dragit i gång och som kommer att rikta sig till 15–17-åringar. Inriktningen är motivationsskapande insatser för att öka lusten till lärande och skola.

För arbetet med att stödja ungdomar i riskmiljöer är samverkan med ungdomsjouren centralt. Ungdomsjouren har en specifik kunskap om ungdomar som finns i de områden förvaltningen verkar i och kan identifiera ungdomar som är i särskilt behov av stöd i olika former. I samarbete med ungdomsjouren erbjuder förvaltningen ungdomar i den här målgruppen möjligheter till lovjobb. Det är en betydelsefull insats som ger ungdomarna möjlighet att tjäna extrapengar samtidigt som de får värdefulla erfarenheter av arbetsmarknaden.

Socialekreterare genomför förebyggande samtal med ungdomar i hushåll som erhåller ekonomiskt bistånd i syfte att bryta framtida bidragstagande. Samtalen syftar till att bryta bidragstagandet samt motivera och vägleda ungdomar till studier och/eller arbete.

Arbete under hösten

Utöver den verksamhet som förvaltningen redan bedriver kommer förvaltningen arbeta under slutet av året i några utvalda insatser. Ett exempel är utveckling av samverkan med avhopparverksamheten som kontaktats för att erbjuda arbetsmarknadsperspektiv för de personer det kan vara aktuellt för.

Avseende verksamhet i fler stadsdelar kan nämnas att det kommer att ske en särskild satsning i Storvreta med kampanjveckor under november/december. Syftet är att synliggöra UJCs verksamhet samt få möjlighet att träffa boende i Storvreta för att lyssna in förutsättningar och behov i området. I Bäcklösa, Stenhagen och Sävja kommer den uppsökande verksamhet som bedrivs där idag förstärkas med fler dagar i veckan. Detta är inte verksamhet enbart riktat till ungdomar och unga vuxna, men ökar tillgängligheten till stöd även för denna målgrupp.

Utvecklad uppföljning och förvaltningsövergripande kraftsamling

Förvaltningen har påbörjat ett arbete med representanter från verksamheterna för att se över insatser och resursfördelning i områdesarbetet. Det är viktigt att försöka se insatsernas effekt och om de är tillräckliga för att nå målen. I detta arbete bedöms initiativärendets fråga om hur förvaltningen kan nå och hjälpa fler ungdomar och unga vuxna ingå i enlighet med intentionerna i initiativet.

Det pågår också under hösten 2023 en kraftsamling utifrån en styrgrupp med veckovisa möten på kommunledningsnivå för att arbeta trygghetskapande och förebyggande i kommunen. Det är ett arbete som involverar flera förvaltningar, däribland arbetsmarknadsförvaltningen. Satsningen kommer att finansieras inom ram eller med sökta statliga medel. Arbetet ska bland annat leda till att skala upp pågående insatser och att förstärka det som redan pågår och berör kommunens kärnverksamhet. Vägledande principer är att det ska vara satsningar som kan följas upp och som enligt forskning eller erfarenhet leder till resultat.

Sammanfattning

Det pågår flera insatser och åtgärder för unga och unga vuxna för att förebygga att de hamnar i riskmiljöer. Ungdomar är inte arbetsmarknadsnämndens primära målgrupp. Just i det förebyggande arbetet kan arbetsmarknadsnämnden ändå bidra i sitt huvuduppdrag, att genom studier eller arbete bidra till att personer ser en försörjning utanför kriminella miljöer. Centralt i detta arbete är att tydliggöra och stärka de insatser som idag pågår och som också kompletterar kommunens övriga stöd för yngre målgrupper.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 15 november 2023
- Bilaga, Initiativärende

Arbetsmarknadsförvaltningen

Lena Winterbom
Förvaltningsdirektör

Initiativärende om utredning för att hjälpa fler unga vuxna i kriminell miljö.

Ett växande samhällsproblem är de ungdomar och unga vuxna som deltar i mer eller mindre organiserad kriminalitet. Många kommuner i Sverige brottas med detta och försöker hitta vägar för att skapa trygghet, bryta destruktiva mönster och arbeta förebyggande. Kommunerna har sedan juli 2023 ett lagstadgat särskilt ansvar att arbeta brottsförebyggande.

I Uppsala samordnas arbetet med lägesbeskrivningar av trygghet, säkerhet och beredskap på kommunledningskontoret. Inriktningen för det brottsförebyggande arbetet är bland annat ett kunskapsbaserat arbetssätt, nytänkande, områdesbaserat och ett arbete som sker i samverkan mellan flera aktörer. Arbetet med att hjälpa den som vill lämna en kriminell livsstil behöver i stort sett alltid samverkas mellan flera parter, så som kommunala funktioner, det lokala näringslivet, arbetsförmedling samt andra organisationer inom civilsamhället.

Arbetsmarknadsförvaltningen har genom Utbildning- och jobbcenter (UJC) i Gottsunda arbetat med att stötta individer i Gottsunda som vill lämna kriminella nätverk för utbildning eller jobb. Det är ett arbete inom ramen för det uppdrag som utbildnings- och jobbcenter har, att stötta individer till studier eller arbete. Just dessa ungdomar utgör en särskild krävande målgrupp som inte sällan befinner sig i en normkonflikt mellan den submiljö som de verkar i och samhällets normer. Detta ställer stora krav på stöd, coachande metodik och samverkan med många aktörer, inte minst det lokala näringslivet.

Uppsala kommun har en avhopparverksamhet som arbetar med aktiva kriminella som vill lämna kriminalitet. Det arbete som UJC i Gottsunda bedriver är en kompletterande verksamhet som riktar sig till individer som inte är i aktiv kriminalitet men som befinner sig i ett kriminellt sammanhang. I syfte att hjälpa ännu fler individer i denna målgrupp bör UJC:s insatser växlas upp och även omfatta flera utsatta stadsdelar i Uppsala.

Med anledning av ovanstående yrkar vi

att arbetsmarknadsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda och återkomma med förslag på hur arbetet med att kunna nå och hjälpa fler individer i den utsatta målgruppen kan stärkas i enlighet med intentionerna i initiativet.

Ehsan Nasari (C)

Mårten Blix (M)

Tobias E Hägglund (M)

Eva Moberg (KD)